

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517010657
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1517010657.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Zuzany Molnárovej, v trestnej veci obžalovaného I. L. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 3T/86/2017 zo dňa 30.11.2017, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. októbra 2018 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

I. L., nar. XX.XX.XXXX v K. D., trvale bytom V. XX, J.,

u z n á v a z a v i n n é h o, ž e

dňa 09.08.2016 v čase o 15:45 hod. na V. ul. č. XX bol ako vodič motorového vozidla zn. E. V. zelenej farby, evidenčné číslo J. XXX L., zastavený policajnou hliadkou, nakoľko nebol pripútaný bezpečnostným pásom, pričom uviedol, že pred jazdou užil pervitín, a pri predkladaní dokladov obvineným, si policajti všimli, že v stredovom priečinku pri páke ručnej brzdy sa nachádza priehľadné vrečko s obsahom bielej kryštalickej látky, nato policajti vyzvali obvineného a J. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sedela vedľa neho, aby vystúpili a v zmysle § 89 ods. 1 Trestného poriadku dobrovoľne toto vrečko spolu s jeho obsahom vydali, a po poučení, že tak nemusia urobiť, ak by si tým spôsobili nebezpečenstvo trestného stíhania, J. O. uviedla, že vrečko nepatrí jej, a obvinený uviedol, že vrečko dobrovoľne nevydá, následne bola nato na základe predchádzajúceho súhlasu dozorujúceho prokurátora v zmysle § 101 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov, teda hore uvedeného motorového vozidla, pričom ňou bol v predmetnom motorovom vozidle zadržané pretrhnuté igelitové vrečko na 2 časti s obsahom bielej kryštalickej látky, ktoré podľa znaleckého posudku KEÚ PZ obsahovalo kryštalický materiál s hmotnosťou spolu 815 mg s účinnou látkou metamfetamín s priemernou koncentráciou 60,8 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 496 mg absolútneho metamfetamínu, v predloženej sklenenej fajke bol kryštalický materiál bielej farby s hmotnosťou spolu 64 mg s účinnou látkou metamfetamín s priemernou koncentráciou 75,6 hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 48 mg absolútneho metamfetamínu, čo zodpovedá najmenej 8 obvyklým jednorazovým dávkam drogy, pričom v zmysle zákona NRSR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok,

t e d a

neoprávnene pre vlastnú potrebu prechovával psychotropnú látku vo väčšom rozsahu,

č í m s p á c h a l

prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e

podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1 Trestného zákona k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušuje výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp.zn. OT/198/2016 zo dňa 11.08.2016, právoplatného dňa 11.08.2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá na doživotie.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d), § 74 ods. 1 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranné ambulantné protitoxikomanické liečenie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 3T/86/2017 zo dňa 30.11.2018 bol obžalovaný I. L. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

bol dňa 09.08.2016 v čase o 15:45 hod. na V. ul. č. XX ako vodič motorového vozidla zn. E. V., zelenej farby, EČ: J., zastavený policajnou hliadkou, nakoľko nebol pripútaný bezpečnostným pásom, pričom uviedol, že pred jazdou užil pervitín, a pri predkladaní dokladov obvineným, si policajti všimli, že v stredovom priečniku pri páke ručnej brzdy sa nachádza priehľadné vrečko s obsahom bielej kryštalickej látky, nato policajti vyzvali obvineného a J. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sedela vedľa neho, aby vystúpili a v zmysle § 89 ods. 1 Trestného poriadku dobrovoľne toto vrečko spolu s jeho obsahom vydali, a po poučení, že tak nemusia urobiť, ak by si tým spôsobili nebezpečenstvo trestného stíhania, J. O. uviedla, že vrečko nepatrí jej, a obvinený uviedol, že vrečko dobrovoľne nevydá, následne bola nato na základe predchádzajúceho súhlasu dozorujúceho prokurátora v zmysle § 101 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vykonaná prehliadka iných priestorov a pozemkov, teda hore uvedeného motorového vozidla, pričom ňou bol v predmetnom motorovom vozidle zadržané pretrhnuté igelitové vrečko na 2 časti s obsahom bielej kryštalickej látky, ktoré podľa znaleckého posudku KEÚ PZ obsahoval kryštalický materiál s hmotnosťou spolu 815 mg s účinnou látkou metamfetamín s priemernou koncentráciou 60,8 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 496 mg absolútneho metamfetamínu, čo považuje KEÚ PZ za 12-50 bežných jednotlivých dávok drogy, v predloženej sklenenej fajke bol kryštalický materiál bielej farby s hmotnosťou spolu 64 mg s účinnou látkou metamfetamín s priemernou koncentráciou 75,6 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 48 mg absolútneho metamfetamínu, čo považuje KEÚ PZ za 1-5 bežných jednotlivých dávok drogy, pričom v zmysle zákona NRSR č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok, a uvedeného konania sa obvinený I. L. dopustil napriek tomu, že už bol dňa 26.02.2010 odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 5T 93/2009, právoplatným dňa 16.03.2010, za zločin nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c) písm. d) Trestného zákona.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 8 mesiacov, pre výkon ktorého bol obžalovaný podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia, a to za súčasného zrušenia výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp.zn. OT/198/2016 zo dňa 11.08.2016, právoplatného dňa 11.08.2016, podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 61 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému uložil tiež trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na doživotie. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obžalovanému ochranný dohľad na dobu 2 roky a podľa § 73 ods. 2 písm. d), § 74 ods. 1 Trestného zákona ochranné protitoxikomanické liečenie ambulatnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení odvolanie smerujúce proti výroku o vine a proti výroku treste, ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajkyne podaním zo dňa 09.04.2018. Obhajoba namieta právnu kvalifikáciu žalovaného skutku, ktorá závisí od posúdenia právnej otázky vo vzťahu k množstvu - dávkam zaistenej drogy. Práve a výhradne táto skutočnosť, teda kvalifikácia skutku ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona bola obžalovaným obhajkyňou namietaná od začiatku trestného stíhania. Obžaloba pri určení množstva dávok zaistenej drogy vychádza výhradne zo znaleckého posudku KEÚ PZ, ktorý určil, že množstvo zaistenej drogy o hmotnosti 815 mg s účinnou látkou metamfetamín s priemernou koncentráciou 60,8 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 496 mg absolútneho metamfetamínu považuje za 12-50 bežných jednotlivých dávok drogy a množstvo zaistenej drogy o hmotnosti 64 mg s účinnou látkou metamfetamín s priemernou koncentráciou 75,6 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúci 48 mg absolútneho metamfetamínu považuje za 1-5 bežných jednotlivých dávok drogy. Takéto určovanie obvyklej jednorazovej dávky nepovažuje obhajoba za správne. Výhradne množstvo účinnej látky v droge nemôže byť kritériom určovania počtu obvykle jednorazových dávok drogy, z dôvodu, že toto sa dá objektívne zistiť len expertíznym skúmaním. Preto nemôže byť zahrnuté zavinením páchatela. Nemožno sa preto stotožniť ani s argumentáciou prvostupňového súdu, ktorý uviedol ako paralelu páchanie trestného činu krádeže vo vzťahu k určeniu výšky škody, od ktorej aj závisí následne ďalšia právna kvalifikácia spáchaného skutku. Obžalovaný drogy kupoval na množstvo, nie s prihliadnutím na účinnú látku. Nemal o nej vedomosť a táto nie je ani voľným okom zistiteľná. Zo znaleckého posudku KEÚ PZ, ČVS: PPZ-KEU-BA-EXP-2016/10847 (str. 4) jednoznačne vyplýva, že KEÚ PZ považuje za bežnú jednotlivú dávku 10-40 mg absolútneho metamfetamínu vo forme bázy, čo je však zistiteľné iba laboratórne. Z výsluchu Ing. I. T. vyplynulo, že koncentráciu účinnej látky v droge určuje ten, kto ju vyrába. Konzument vo všeobecnosti si zadáva množstvo drogy (a nie podľa koncentrácie účinnej látky v droge), a opak nevyplýval ani z dokazovania na hlavnom pojednávaní. Konečný užívateľ, teda konzument a dokonca ani samotný dealer, ktorý drogu nevyrobil, už nemusí mať vedomosť o tejto koncentrácii. Opak na hlavnom pojednávaní nebol preukázaný. Z uvedeného vyplýva, že pri kúpe ilegálneho tovaru, drogy, páchatel nemôže poznať jej koncentráciu, keďže koncentrácia ilegálnej látky nie je deklarovaná. Z rozhodovacej činnosti je známe, že aj cena drogy sa určuje podľa hmotnostného kritéria. Preto hmotnostné kritérium pre určenie jednorazovej dávky v spojení s koncentráciou účinnej látky môže byť jediným objektívnym pre určovanie počtu dávok drogy, od ktorého množstva závisí, či sa páchatel dopúšťa úmyselného trestného činu podľa § 171 Trestného zákona alebo podľa § 172 Trestného zákona. Vzhľadom na skutočnosť, že v oboch prípadoch sa jedná o úmyselný trestný čin a páchatel nemôže poznať koncentráciu účinnej látky drogy, ktorá je zistiteľná iba v laboratórnych podmienkach, nemožno mu pripisovať aj nedbanlivostné zavinenie. Nejedná sa tu o možnú prípustnosť nedbanlivostného zavinenia pri kvalifikovanej skutkovej podstate úmyselného trestného činu. Trestný čin podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona je úmyselný, čo zahŕňa aj množstvo dávok, ktoré páchatela delia od spáchania trestného činu podľa § 171 Trestného zákona. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní uviedol, že drogy mal pre svoju vlastnú spotrebu, tieto kupoval s cieľom ich užiť a kupoval ich na základe hmotnostného kritéria. Zaistené množstvo drogy pre obžalovaného predstavovalo 1-2 dávky. V tejto súvislosti poukazuje aj na závery znaleckého posudku C.. C., ktorá u obžalovaného diagnostikovala plne rozvinutú závislosť od MFA a z toho dôvodu navrhuje ochrannú ambulatnú liečbu. V zmysle už chronicky známeho rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 05.05.2016 pod sp.zn. 4To/44/2016 by sa v prípade obžalovaného jednalo o 8 obvyklých jednorazových dávok, a teda skutok by bol kvalifikovaný podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona. S právnym názorom v ňom vysloveným ohľadne posudzovania množstva drogy sa obhajoba v celom rozsahu stotožňuje a prikláňa sa práve k takémuto

východiskovému určení obvyklej jednorazovej dávky, ktoré je jasne a zreteľne objektivizované. Toto určovanie považuje za otázku právnú, vzhľadom na to, že zákonodarca poňal iba tento všeobecný pojem do Trestného zákona, § 135 Trestného zákona. Až postupne súdnou praxou sa vykryštalizoval tento spôsob určenia obvyklej jednorazovej dávky. Záverom obhajoba poukazuje aj na tú skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní obžalovaný prejavil ľútosť nad svojim konaním, avšak popieral výhradne iba právnú kvalifikáciu žalovaného skutku, nakoľko mal drogy pre svoju osobnú spotrebu a nájdené množstvo preňho predstavovalo 1-2 dávky. S poukazom na uvedené preto obhajoba navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a následne uznal obžalovaného za vinného zo spáchania trestného činu podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona a uložil mu primeraný trest.

Prokurátor, ktorému bolo odvolanie prokurátora v súlade s § 314 Trestného poriadku doručené, nevyužil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa obhajkyňa plne sa pridriavala písomného odvolania. Navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a uznal obžalovaného vinným zo spáchania trestného činu podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona a uložil mu primeraný trest.

Zástupca krajskej prokuratúry rozhodnutie ponechal na starostlivé uváženie súdu.

Obžalovaný pred odvolacím súdom uviedol, že mal drogy naozaj pre vlastnú potrebu, nemal ich na žiadny predaj alebo takýto účel, len toto chce povedať.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné, bolo podané v zákonnej lehote oprávnenou osobou a spĺňa všetky zákonné náležitosti, preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona odňatím slobody až na päť rokov sa páchatel potrestá, ak neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor vo väčšom rozsahu.

Podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona kto neoprávnene kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo prechováva po akúkoľvek dobu, omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Podľa § 135 ods. 2 Trestného zákona prechovávanie drog pre vlastnú potrebu prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú potrebu.

Odvolačný súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že pred súdom prvého stupňa boli na hlavnom pojednávaní vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Súd prvého stupňa len čiastočne správne zistil skutkový stav, keď vykonané dôkazy vyhodnotil čiastočne nesprávne bez toho, aby sa dostatočne vysporiadal so subjektívnou stránkou konania obžalovaného so zreteľom na všetky okolnosti tvoriace skutkovú vetu. Skutkovú otázku spočívajúcu v určení počtu obvykle jednorazových dávok vyriešil súd prvého stupňa tak, že obžalovanému pričítal zavinenie aj za tie okolnosti skutku, ktoré tento nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť, ani o nich vedieť. V písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd prvého stupňa nesprávne vyrovnal s obhajobou, ktorá od počiatku obsahovala tvrdenie, že skutok nie je zločinom ale prečinom podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, keď nesprávne akceptoval mechanizmus zisťovania počtu obvykle jednorazových dávok drogy uvedený v obžalobe.

Odvolačný súd z predloženého spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal dňa 27.09.2017 obžalobu na I. L. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v úvodnej časti tohto odôvodnenia.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 30.11.2017 obžalovaný učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, že je nevinný, preto súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie. Obžalovaný vo svojej výpovedi skutok v celom rozsahu priznal s tým, že boli to drogy pre jeho vlastnú potrebu, pričom dané množstvo preňho predstavovalo 2 - 3 dávky. Jedna dávka preňho predstavuje 250 mg čistej látky, pervitín si aplikuje fajčením. Pri kúpe si pýtal vždy 1 kubík, ktorý mu vystačil na 2 - 3 dávky. Nikdy sa nezaujímal o koncentráciu.

Súd prvého stupňa podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku prečítal svedecké výpovede C. S. J., K. L., I. T. a S. A., ktoré sa týkali spôsobu zaistenia psychotropnej látky. Priebeh skutku vyplýva aj z výpovede svedkyne J. O., ktorá bola spolujazdkyňou obžalovaného vo vozidle, v ktorom drogy prechovával.

Z hľadiska právneho posúdenia konania obžalovaného po prijatí skutkového záveru, že prechovával v zistenom množstve pervitín, bolo potrebné zodpovedať otázku, či sa jednalo o množstvo prevyšujúce 10 obvykle jednorazových dávok psychotropnej látky, alebo mal obžalovaný pri sebe viac ako 10 násobok obvykle jednorazovej dávky. Povinnosť súdu skúmať uvedené parametre vyplýva z ustanovenia § 135 Trestného zákona, ktoré predstavuje zákonné kritérium pre subsumovanie drogových trestných činov pod ustanovenia § 171 a § 172 Trestného zákona. Zákonodarca zámerné odlíšil závažnosť prechovávanía omamných látok konzumentmi a dílmi, kedy zároveň určil, že pokiaľ má páchatel' pri sebe viac ako 10 obvykle jednorazových dávok drogy, nie je relevantný jeho úmysel drogu užívať alebo distribuovať. Vzhľadom na skutočnosť, že pojem „obvykle jednorazová dávka“ Trestný zákon nedefinuje, bolo potrebné, aby ho vymedzila súdna prax. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o pojem právny, a preto o tom, čo sa považuje za obvykle jednorazovú dávku drogy môže rozhodovať výlučne orgán činný v trestnom konaní a súd. Počet dávok je však otázka skutková. Ustálená, a v tomto smere bohatá súdna prax jednoznačne určila, že znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ je len podkladom pre záver o počte obvykle jednorazových dávok drogy v tom smere, že poskytne odpovede na odborné otázky spočívajúce v tom, aký materiál bol znaleckému ústavu predložený a v akom množstve, či je predložený materiál omamnou, respektíve psychotropnou látkou, a či množstvo účinnej (psychoaktívnej) látky v nej je spôsobilé ovplyvniť psychiku konzumenta.

Pojem "obvykle jednorazovej dávky" sa v súdnej praxi odvodzuje pri jednotlivých druhoch drog od jej hmotnosti. Pojem omamná látka, či psychotropná látka, v spojení s termínom obvykle jednorazová dávka, sú znakmi objektívnej stránky trestného činu podľa § 171 Trestného zákona a práve preto sa obvykle jednorazová dávka definuje prostredníctvom hmotnostného kritéria (ako základného kritéria), nakoľko v ňom sa zároveň spája objektívne aj subjektívne hľadisko, teda zavinenie páchatel'a (napríklad páchatel', ktorý kupuje drogy má záujem spravidla o určité množstvo drogy a množstvo, ktoré kupuje, je pokryté jeho zavinením, taktiež páchatel', ktorý drogy prechováva má určitú vedomosť o ich množstve, a táto okolnosť je pokrytá jeho zavinením).

Ako ďalšie kritérium slúži množstvo účinnej látky v zaistenej droge, pretože toto kritérium má význam z hľadiska ustanovenia § 130 ods. 5 Trestného zákona, nakoľko ak zaistená droga nemá požadovanú

kvalitu (množstvo účinnej látky), nejde už o látku schopnú nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, a teda nejde o návykovú látku. Vzhľadom na uvedené, je vždy nevyhnutné skúmať aj množstvo účinnej látky v zaistenej droge. Toto kritérium má pritom význam len z hľadiska objektívnej stránky trestného činu, pretože množstvo účinnej látky v droge nie je spravidla pokryté zavinením páchatel'a, pretože sa dá určiť len v laboratórnych podmienkach a väčšina páchatel'ov vie len to, o aký druh drogy ide a v akom množstve sa predáva, či kupuje alebo prechováva, a to bez toho, že by poznali presné zloženie drogy z hľadiska účinnej látky. Skutočnosť, že množstvo účinnej látky v droge nemôže byť kritériom určovania počtu obvykle jednorazových dávok drogy, pretože sa dá zistiť len expertíznym skúmaním, vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej praxe Krajského súdu v Bratislave (napr. 4To/79/2016, 4To/65/2010, 4To/11/2014, 1To/168/2001), ale aj z praxe iných súdov na území Slovenskej republiky (napr. Krajský súd Žilina č. Jtk 14/2011) a je súčasťou rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR (napr. sp.zn. 6Tdo/66/2015, 3Tdo/25/2017).

Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Tdo/25/2017 o.i. vyplynulo, že pri určovaní obvykle jednorazovej dávky drogy nemožno aplikovať subjektívne kritérium (pozn. určovať jednorazovú dávku podľa reálnej potreby a spotreby drogy individuálnym konzumentom - obvineným), pretože takýto mechanizmus určovania počtu dávok nezohľadňuje rovnaký zákonný postup ku ktorémukoľvek páchatel'ovi trestného činu podľa § 171 Trestného zákona. Predovšetkým ale najvyšší súd v spomenutom rozhodnutí explicitne vyjadril nesprávnosť určovania obvykle jednorazovej dávky prostredníctvom účinnej látky v droge, nakoľko pre bežného konzumenta nie sú údaje o množstve účinnej látky v droge spravidla k dispozícii. Pri určovaní obvykle jednorazovej dávky drogy je preto vždy nutné postupovať podľa hmotnostného kritéria, a nie podľa obsahu účinnej látky ovplyvňujúcej kvalitu a účinok drogy. Napokon sa v citovanom uznesení najvyšší súd zaoberal aj otázkou správnosti premisy vyslovenej Krajským súdom v Bratislave pod sp.zn. 4To/44/2016, že: „Za jednu priemernú obvykle jednorazovú dávku psychotropnej látky metamfetamínu je potrebné považovať materiál, ktorý dosahuje minimálnu celkovú hmotnosť 100 mg s obsahom účinnej látky minimálne 10 mg. Od celkovej hmotnosti 100 mg sa potom budú odvíjať násobky obvykle jednorazovej dávky drogy uvedené v ustanovení § 135 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Celková hmotnosť zaisteného materiálu sa pritom posudzuje vo svojej celistvosti a je bez významu, či mal páchatel' prechovávané množstvo drogy rozdelené na viacero častí.“ Najvyšší súd si uvedenú právnu vetu bez výhrad osvojil.

Spôsobom určovania počtu obvykle jednorazových dávok drogy sa najvyšší súd zaoberal aj v rozsudku sp.zn. 6Tdo/66/2015, v ktorom konštatoval, že „ustanovenie § 135 ods. 1 Trestného zákona hovorí o prechovávaní omamnej a psychotropnej látky a nie o prechovávaní účinnej látky v omamnej, či psychotropnej látke.

Odvolací súd dospel k záveru, že vyššie uvedené úvahy je potrebné aplikovať aj na prejednávany prípad. U obžalovaného I. L. bol zaistený kryštalický materiál - metamfetamín s hmotnosťou spolu 879 mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 60,8 a 75,6 % hmotnostného metamfetamínu. Podľa vyššie rozobratého spôsobu určovania počtu obvykle jednorazových dávok obžalovaným prechovávané množstvo pervitínu zodpovedá 8,79 obvykle jednorazových dávok drogy. V tomto smere súd prvého stupňa pochybil v tom, že vychádzal z počtu obvykle jednorazovej dávky určenej na základe množstva účinnej látky.

Správne argumentoval súd prvého stupňa len v tom smere, že nie je možné určiť počet dávok drogy v zmysle znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, tak, že uvedené množstvo psychotropnej látky vzhľadom na plne rozvinutú závislosť obžalovaného a spôsob aplikácie drogy fajčením, predstavuje 1 až 2 dávky. Jedná sa totiž určovanie počtu na podklade vyššie spomenutého subjektívneho kritéria, ktorého správnosť bola negovaná už uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Tdo/56/2014 zo dňa 16.12.2014, a následne bol právny názor z uvedeného rozhodnutia potvrdený viacerými rozhodnutiami najvyššieho súdu, vrátane spomínaného rozhodnutia sp.zn. 3Tdo/25/2017.

Nemožno súhlasiť so súdom prvého stupňa, že „obvykle jednorazová dávka sa odvíja od všeobecne uznávaného, vedecky i praxou verifikovaného rozpätia tolerancie ako účinnej dávky tej ktorej látky (drogy)“. Toto tvrdenie súdu prvého stupňa nie je celkom zrozumiteľné, je neurčité, a jasne nevysvetľuje, či mal súd prvého stupňa na mysli toleranciu organizmu človeka vo vzťahu k účinnej látke, alebo akú vlastne toleranciu myslel, keď súd prvého stupňa používa termín „rozpätie tolerancie ako účinnej dávky“, pričom aj pojem „účinná dávka“ vyznieva ako kombinácia pojmov „účinná látka“ a

„jednorazová dávka“, ktoré pojmy sú základom pre argumentáciu vo vzťahu k prejednávanej právnej kvalifikácii, avšak výlučne pri ich správnom použití. V ďalšej časti odôvodnenia súd prvého stupňa vysvetľuje, že uvažuje s hodnotami uvádzanými Kriminologickým a expertíznym ústavom PZ, ktorý má podľa súdu prvého stupňa vytvárať štatistický prehľad celej drogovej scény na Slovensku, ako najvierohodnejší prehľad o hodnotách dávky v procese ponuka - dopyt. Následne súd prvého stupňa určuje počet obvykle jednorazových dávok prechovávaných obžalovaným zo štatisticky kriminologickým ústavom zachytených hodnôt účinnej dávky v rozptyle 10 - 40 mg čistej látky. U obžalovaného bol nájdený metamfetamín v intervale 12 - 50 a 1 - 5 dávok, teda 13 - 55 dávok. Súd prvého stupňa dodáva, že drogová scéna monitorovaná KEÚ PZ vyhodnocuje dávku konkrétnej drogy namiesto štátu (zákonodarcu). 13 - 55 dávok prevyšuje hranicu právnej kvalifikácie skutku ako prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona a kvalifikuje také konanie ako obdobný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, a pri predchádzajúcom odsúdení za obdobný trestný čin až na obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Ako bolo uvedené vyššie, odvolací súd sa s názorom súdu prvého stupňa na spôsob určovania počtu obvykle jednorazových dávok nemohol stotožniť, pretože spôsob určovania vychádzajúci s množstva čistej látky v návykovej látke opomína jeden zo základných princípov trestného práva hmotného - zavinenie. Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že konanie obžalovaného treba právne kvalifikovať podľa iného ustanovenia zákona, než použil súd prvého stupňa, preto podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného zákona zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vzhľadom na to, že dokazovanie vykonané pred súdom prvého stupňa mohlo byť podkladom pre meritórne rozhodnutie, sám vo veci rozhodol rozsudkom. Odvolací súd v súlade s výsledkami dokazovania použitím vyššie rozvedených úvah ustálil, že obžalovaný prechovával zaokrúhlene 8 obvykle jednorazových dávok drogy, k čomu odvolací súd dospel tak, že vydell hmotnosť zaisteného kryštalického materiálu 879 mg obvykle jednorazovou dávkou pervitínu 100 mg, čo premietol aj do skutkovej vety.

Za daných okolností odvolací súd konanie obžalovaného právne posúdil ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona.

Pri ukladaní trestu odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa skonštatoval, že je potrebné uložiť obžalovanému súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko prejednaný trestný čin spáchal (dokončil) dňa 09.08.2016, t.j. v súbehu s prečinmi ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona a marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorých sa dopustil tiež dňa 09.08.2016, a za ktoré bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/198/2016 doručeným obvinenému dňa 11.08.2016. Nakoľko všetky uvedené trestné činy, ktoré sú v súbehu, sú prečinmi, odvolací súd ukladal súhrnný trest podľa zásad uvedených v § 41 ods. 1 Trestného zákona, a to s použitím trestnej sadzby najprísnejšieho zákonného ustanovenia pre zbiehajúcu sa trestnú činnosť, za súčasného zrušenia výroku o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/198/2016 a nadväzujúcich rozhodnutí, ktoré zrušením stratili podklad. Týmto najprísnejším ustanovením je § 171 ods. 2 Trestného zákona a vymedzuje trestnú sadzbu až na 5 rokov.

Ustálenie poľahčujúcich okolností odvolací súd prevzal z napadnutého rozsudku, pretože tieto boli určené súdom prvého stupňa správne. Obžalovaný sa k trestnému činu priznal a tento oľutoval, čo zakladá poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Pritťažujúce okolnosti neboli súdom prvého stupňa zistené v súlade so zákonom, pretože súd prvého stupňa použil asperačnú zásadu, a zároveň pričítal obžalovanému pritťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, čo je v rozpore s neprípustnosťou použitia tej istej okolnosti v neprospech obžalovaného 2 razy (súbeh viacerých trestných činov). Po zmene právnej kvalifikácie prejednaného skutku odvolacím súdom je však táto pritťažujúca okolnosť na mieste, pretože odpadlo zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby z dôvodu aplikácie asperačnej zásady, ktorá prichádza do úvahy len pri viacčinnom súbehu so zločinom. Odvolací súd tiež pričítal obžalovanému pritťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, ktorú zakladajú jeho početné predchádzajúce odsúdenia, vrátane odsúdení pre drogovú trestnú činnosť a súvisiacu trestnú činnosť. Nebola teda zistená taká povaha predchádzajúcich odsúdení, pre ktorú by v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona na predchádzajúce odsúdenia nebolo potrebné prihliadnuť. Z týchto skutočností vyplýva, že pomer poľahčujúcich a pritťažujúcich okolností je 1:2, a preto bolo

potrebné podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona zvýšiť spodnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu na 20 mesiacov.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ak prevažuje pomer príťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Odvolačný súd dospel k záveru, že účel trest deklarovaný v § 34 ods. 1 Trestného zákona možno so zreteľom na osobu obžalovaného dosiahnuť výlučne uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody na hornej hranici trestnej sadzby. Obžalovaný má totiž 11 záznamov v registri trestov, z toho v 6 prípadoch vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody, vrátane súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 9 rokov za drogový zločin, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Bratislava V pod sp.zn. 5T/93/2009. Z výkonu uvedeného trestu bol podmiennečne prepustený, avšak následne došlo k nariadeniu výkonu zvyšku trestu. V čase podmiennečného prepustenia bol obžalovaný odsúdený Okresným súdom Bratislava V pod sp.zn. 4T/33/2015 za drogový prečin, a to k peňažnému trestu, avšak aj v tomto prípade došlo k nariadeniu náhradného trestu odňatia slobody. Ešte 3 razy obžalovaný spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, za ktoré mu o.i. boli ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody. Hoci k prevažnej časti uvedených odsúdení došlo až po spáchaní prejednávaneho trestného činu, sú tieto odsúdenia podstatné z hľadiska vyhodnotenia možnosti nápravy obžalovaného, a poukazujú na to, že sú nepriaznivé. K zmene spôsobu života obžalovaného nevedol ani výkon dlhodobého trestu odňatia slobody, naopak, aj po ňom sa dopúšťal trestnej činnosti súvisiacej s drogami, pri ktorej zároveň opakovane ohrozoval životy a zdravie ľudí. So zreteľom na osobu páchatela, jeho doterajší život a okolnosti prípadu nie je uloženie trestu pod hornou hranicou trestnej sadzby dostatočné pre ochranu spoločnosti ani pre nápravu páchatela. V súlade so zásadami gradácie výchovných prostriedkov boli obžalovanému najprv ukladané podmiennečné tresty odňatia slobody, neskôr tresty nepodmienečné, ktoré nedosiahli požadovaný výchovný účinok, a preto nemožno predpokladať, že obžalovaný sa napravil a nevystaví spoločnosť ďalšiemu svojmu protiprávnemu konaniu. Naopak, je potrebné na najdlhšiu prípustnú dobu dočasne vyradiť obžalovaného zo spoločnosti a poskytnúť jej členom účinnú ochranu.

Obžalovaný I. L. bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávanej trestnej činnosti vo výkone trestu odňatia slobody uloženého pre úmyselný trestný čin, preto ho odvolací súd podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona odvolací súd prevzal do výroku o treste trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá na doživotie, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/198/2016 zo dňa 11.08.2016.

Výsledkom dokazovania zodpovedalo uloženie ochranného ambulantného protitoxikomanického liečenia obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, keď obžalovaný spáchal prejednávany trestný čin v súvislosti s užívaním návykovej látky, a zároveň bola uňho zistená polymorfna závislosť na viacerých návykových látkach. Ambulantnú formu ochranného liečenia medicínsky indikovala znalkyňa.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.